

Istenes játék

Huszonkettő

Mint minden szombat délben, Letiția ki sem látszott a munkából; nagy vacsorát kellett készíteni, kiszámíthatatlan ízlésű vendégeknek. Már harmadszor csörgött a mobil; szégyenében már válaszolt volna, még ha nem is tudja, ki hívja, mert ismeretlen olasz szám jelent meg a kijelzőn, de épp akkor csörgött, amikor kezében volt a gőzölgő fazék. A három év alatt egyetlen olyan barátságot sem sikerült kötnie, amiért akárhová letette volna a fazekat, hogy lélekszakadva válaszoljon, úgyhogy hagyta, hadd csörögjön. A telefon brekegett, mint a levelibéka, tetszett neki ez a hang, amikor kiválasztotta, mert a nagyszülei falujának nádas tavaira emlékeztette, ahol az egész gyerekkorát töltötte, de már idegesítette, mert a kis béka egy perc alatt megnőtt, nagy varangy lett belőle, már nem kellemesen kurruttyolt, hanem agresszívan és hangosan bőfögött. Sohasem gondolta volna, hogy a telefonja ilyen illetlen hangokat is képes kiadni, végkimerülésig ismételve, mint egy neveletlen papagáj.

– Iiigen! – szinte kiabált, és megijedt a saját hangjától.

– Na végre! Már azt hittem, valami baj van, anyukám! Élsz, minden oké?

– Kivel beszélek? – kérdezte mogorván.

– Na, találd ki! A Vasorrú Bábával, Téliapóval vagy a kis zöld és pattanásos fejű emberkével?

– Halló! Azt hiszem, téves.

– Nem téves, anyukám! De lehet, hogy drótkéfével kimosták az agyadat azok a varangyok, akiknek a kajáját készíted.

– Laura? – kérdezi egyrészt boldogan, másrészt hitetlenkedve.

– Egyelőre csak a hangja, de holnap hozzá is lesz szerencséd.

– Laura! Nem tudom elhinni! Hová tűntél el, anyukám, ennyi ideig? Annyiszor kerestelek.

– Jaj, hát hová? Elraboltak valami földönkívüliek, hogy vaslui bablevest főzzenek nekik. Mert az egész univerzumban én vagyok ebben a legjobb.

– Mindig hülyéskedsz!

– Anyukám, holnap kiviszlek a városba, hogy megbeszéljünk ezt-azt. Bekapunk néhány micset mustárral, mint az úrinők. Jártál már Anagninán?

Megállapodtak, hogy dél körül Laura érte jön kocsival a ház elé, ott felveszi. Ez némileg felborítja a programját, mert így délelőtt ki kell mennie a két vasárnapra piacra, amit semmi esetre se akar elszalasztani. Ott potom pénzért mindig talál valamit a rendszeresen hazaküldendő csomagokba. Jön a nyár, a gyerekek vakációra mennek. Rádiójának mind gyakrabban kell fogadkoznia, hogy nyáron legalább látogatóba hazamegy. Tétován mindig megígéri, mert még nem készült

fel, hogy végleg elhagyja Olaszországot. Ha egyszer átlépett a határon, otthon minden bizonytalanná válik. A vízuma már rég lejárt. Persze Romániában mindent el lehet intézni, de érteni kell hozzá, ismeretség kell, és ügyesnek kell lenni. Nem az ő stílusa! Tudja, hogy ha egyszer hazamegy, nem jön többet vissza. És még pénzt kell gyűjtenie. Nem sokat, de még kell. Ha Vali, a férje nem volna olyan igényes, jobban állnának dolgok. Legjobban az bántja, hogy már nem is keres munkát, ahogy az anyja megsúgta neki, és semmi oka sincs nem elhinni. Vali a telefonba persze mást mond; hol depressziós, hol veszekedős, már azt sem tudja, mit mondjon neki. Az öreg pedig újabbnál újabb ötletekkel áll elő... Mindig felújítok, mindig építetek valamit, hiszen úgyis nektek marad, nem magamnak csinálom, mondogatja. Málna már nagylány, nem elégszik meg a vásári bővli-
val, csak a márkás cuccokat szereti. Nem kéri kimondottan, de egyre gyakrabban húzogatja az orrát, jól ismeri! Rúzsozza a száját, és ez nem tetszik Letițiának. Úgy találja, túl korán kisasszonyoskodik, de nem nagyon tud mit mondani neki, ha ilyen sokáig távol volt tőle... Megszidta, természetesen, de végül mégiscsak küldött neki valami jó minőségű rúzszt, hogy akkor már nehogy valami pocskát használjon. Csak Rădița köszöni meg szépen mindig, és rögtön megkérdezi, hogy mikor megy haza. És ő minden alkalommal sóhajtva tétován megígéri, hogy amilyen gyorsan csak tud, hazamegy. Szenved a kicsi, tudja jól. Nagyon tartja magát, nem sír a telefonba, de a hangocskája elárulja. Miután kinyomják a telefont, mindketten sírnak a szobájukban, ezer kilométerekre egymástól. Jobb, ha nem is gondol erre!

Laura tárt karokkal várja a divatjamúlt, tintakék Fiat mellett. Jól néz ki. Nem látta az óta az emlékezetes éjszaka óta, amikor titokban befogadta. Annak már majdnem két éve... Ūristen, hogy félt! A Bosse házaspár aludt, mint a bunda, de Nona megszimatolt valamit. A célozgatásai alapján azt hihette, hogy valami férfiról van szó, de ő úgy tett, mintha nem értené. Átölelik és megcsókolják egymást. Elnyomják megilletődöttségüket.

– Gyere, szállj be! Most hoztam ki az autótetemetőből – hívja körülményeskedve Laura.

– Aranyos Fiat, miért szólod le?

– Hogy nehogy azt hidd, meggazdagodtam, a barátaimé, akikhez ideiglenesen behúzódtunk... Rendszerint ebben tartom a cipőmet, de mára kölcsönadták...

– Rendes tőlük!

– Istenesen berúgtak, a házigazda és az én Johnom, úgyhogy egy csomó időbe telt, amíg megtaláltam a slusszkulcsot. De az a fontos, hogy itt vagyok. Vége a locsogásnak, irány Anagnina!

– Az meg mi?

– Majd meglátod. Nem hinném, hogy tetszeni fog, nem a te stílusod, de egyszer az életben oda is el kell menned.

Laura hanyagul vezet, ízesen szidja a forgalmat. Időnként feléje fordul, rákacsint, kérdezi, tetszik-e neki, hogy tud káromkodni. Érti, örül a találkozásnak.

– Nem mozdulsz el a Nonád mellől... berozsdásods... – tréfálkozik Laura.

– Minden nyáron megígérem, hogy hazamegyek, de nem sikerül.

– Románia a te hazád, mintha... Nem? Az a csodálatos ország, ahol jönnek a bányászok furkósbottal, ha kimész sétálni? Ahol baksist kell adnod a portásnak, hogy beengedjen, hogy baksist adhass a dokinak? Inkább eszem a szegények kantinjában, mint hogy hazamenjek...

– Felfogod, hogy két éve nem találkoztunk?

– Talán egy kicsit több is...

– Ez alatt végig bablevest főztél a földönkívülieknek, vagy csináltál egyebet is?

– Ó, ez bonyolult... De ismersz! Miután elmentem tőled, pár napig Mirunánál laktam. Amikor lesz annyi pénzem, hogy megforgassam, szobrot emelek annak a csajnak. Nem tudom, hogy aranyszobrot-e, de szobrot. Pedig megfogadtam, hogy nem fordulok hozzá, végül mégis felhívtam Veronica asszonyt. Kicsit zavarban voltam, mert nem jutottam el a templomba, pedig szerettem volna. Kedves volt... azt mondta, érdeklődik... Sokáig csodálkoztam, hogy nem haragudott meg rám, amiért mindig cserélgetem a helyeket... Csak később jöttem rá, ő tudja a legjobban, hogy a legnehezebb esetekhez küld... Nem hinném, hogy bárki tovább bírná egy fél évnél, egy évnél ilyen körülmények között... Utánam odavitt egy új, frissen jött nő... Veronica asszony, vagy valaki más... Az lett volna a megoldás, ha én találok valamit, ismeretségen keresztül, de erre csak későn jöttem rá... Szemétség volna, ha Veronica asszonyt vádolnám... de nem volt könnyű.

Mindenesetre ez alatt sikerült egy kis pénzt gyűjtenem. Küldtem haza anyámnak is, de Johnnak is, mert csak nagyon silány munkákat kapott, és elég rosszul fizették... És tönkrement a háta, komolyan! Ő Rómában volt, de én lekerültem délre, egy Lecce környéki faluba. Na, elmesélem, milyen volt ott, hogy összepisild magad a röhögéstől, bár nem szakadtam bele a munkába. Felhívott Veronica asszony, hogy talált nekem munkát... Boldog voltam, na, képzelheted! Hogy egy idősebb hölgyről van szó, de mozgásképes, csak éppen egy eldugottabb helyen él, délen, azt mondja. Oké, motyogom. Ha elfogadja, ő eljön magáért Rómába kocsival, és elviszi, azt mondja. De van egy feltétele, amihez szigorúan ragaszkodik, teszi hozzá, és pedig, hogy előzőleg csináltasson meg minden egészségügyi vizsgálatot, hogy lássa, egészséges-e, ő fizeti. Nem tudom, Veronica asszonynak hogy sikerül megtalálnia az összes félbolondot, de egész gyűjteménye van. Mit mondjak, anyukám? Már megszoktam, hogy ezek úgy néznek a románokra, mint valami majmokra, akik most másztak le a fáról, úgyhogy túlságosan meg se lepődtem... Attól fél a banya, hogy valamivel megfertőzöm, gondoltam. Hát ez van! De nem mondom, hogy nem zavart, nem ütött szíven egy kicsit. Utána találkoztam olyan olaszokkal, akik tényleg azt hiszik, hogy Románia amolyan dzsungel, az emberek kunyhókban élnek, gyökerekkel és gyümölcsökkel táplálkoznak... Igaz, találkoztam olyannal is, aki Ciorant idézte, és tudta, hogy román...

Na, végül eljött Elisabetta értem Rómába. Így hívták a déli nőt. Megálltunk egy magánklinikánál. Mielőtt bementünk, figyelmeztettem, hogy nem tudom, mennyire vannak rendben a papírjaim, de ő intett, hogy nem érdekes. Hülyén éreztem magam, bár udvariasan és tapintatosan intézte a vizsgálatot... Jól nevelt, csinos és energikus vénasszony volt. Miután meggyőződött róla, hogy nem buzog bennem a genny, nem hemzsegnek bennem bélférgek, mikrobák meg egyéb undokságok, mentünk tovább. Az utazás csodálatos volt. Jól vezetett, a táj gyönyörű, a beszélgetés intelligens és szellemes. Egy kisvendéglő teraszán ebédel-

tünk. Azt hittem, nyaralok. Elisabetta nem volt teljesen tájékozatlan Romániával kapcsolatban, beszélt nekem az árvaházi gyerekekről, a romakérdésről és a piacgazdaságra való áttérés nehézségeiről. Hogy is mondjam, sokkal többet tudott Romániáról, mint vártam... No nem Eminescuról, Creangáról, Caragialéről, és nem is Cioranról, Eliadéről, Ionescuról, se Nadia Comănesciről vagy Ilie Năstăséről, hanem mindenféle helyekről, ahol árvaházak vannak, és amelyekről én még nem is hallottam. Azt hittem, megállunk Leccében, de nem, mentünk tovább. Már a csizma sarkában voltunk, el tudod képzelni? Sokkal melegebb volt, mint Rómában... Betértünk egy nagyobb faluba, Pisignanóba, és azt mondta, megérkeztünk. De nem állt meg a településen, hanem valahol a szélén, kicsit kijebb, úgy láttam. A ház régi volt, de nagyon szép. Az udvaron pálmafák és mindenféle egzotikus növények.

Kiszálltunk a kocsiból, és leheveredtem, hogy lazítsak egy kicsit. Elgémberedtem ilyen hosszú úton. Egyszer csak látom, hogy a ház felől rohan felénk két fura állat. Egy ugrással bent voltam a kocsiban, és becsuktam az ajtót. Közben kiabálok Elisabettának, hogy figyelmeztessen. De ő rá sem hederít. Anyukám, mint két dinoszaurusz, mint abban a jópofa rajzfilmben, a *Kőkorszakban*. Gyorsan szaladtak, nagyok voltak, és zöldek... Akkor hatalmasnak tűntek, pedig csak másfél méter hosszúak lehettek. Két iguána, te! De hát én honnan tudtam volna, anyukám! Nálunk a panelban csak kanárit tartottak, nem iguánát, az alagsorban pedig csak patkányok nyüzsögtek; igaz, akkorák, mint egy vekni. És azok a teremtmények odatrappoltak Elisabettához, hízelegtek neki, egyszer-egyszer a farkukat a fenekéhez dörzsölték. És az én előkelő hölgyem úgy simogatta, vakargatta őket, és beszélt hozzájuk, hogy csak ámuldoztam. Már azt sem tudtam, hogy valóság-e vagy belekerültem egy mesébe.

Úgy ültem ott a kocsiban, mintha odaszegeztek volna.

Amikor véget ért a dédelgetés, Elisabetta rám nevetett, és intett, hogy szálljak ki, ismerkedjem meg a fenevadakkal. Mit mondjak, amikor kiszálltam, a szívem akkora volt, mint egy bolha, és azt hittem, mindjárt kiugrik a helyéről. Félttem, te! Undorítóak voltak azok az állatok... pikkelyesek... a hátukon tüskék, golyvásak, és a szemük, mint a krokodilé... Irtóztam tőlük... Jöjjön, jöjjön, ismerkedjen meg a gyerekeivel, mondta a nő lelkesen. Aprókat léptem, úgy mentem, mint a szögesdróton... Ő Dante, ő pedig Beatrice, mutatta be őket, és az állatok felemelték a fejüket, ahogy meghallották a nevüket. Nekem biztosan meg kellett volna hajolnom előttük, mint szolgálónak, és be kellett volna mutatkoznom, de csak elborzadva néztem őket. De amitől félttem, azt nem úsztam meg. Meg kell barátkoznia velük, mert egy ideig együtt fognak lakni, mivel legtöbbször nem tartózkodom itt, mondta a nő.

Nahát, így lett belőlem, nyugodtan elmondhatom, iguánagondozó.

Amellett, hogy le kellett küzdenem az undoromat, megtanultam, hogy milyen nélkülözhetetlen számukra a kalcium és a kálium, valamint az ultrabolya sugarak. Kitanultam az iguánák szokásait és sikerült nekik kiegyensúlyozott étrendet összeállítanom... A ház, akárcsak a kert, a rendelkezésükre állt. Dante és Beatrice voltak a ház valódi urai, és irtózatosan szeszélyesek. A földszinten be volt rendezve nekik egy hatalmas terrárium, ultrabolya világítással, esős vagy felhős idő esetére, vagy ha egyszerűen ahhoz volt kedvük, hogy ott legyenek.

Különben az udvaron sétáltak. Sokszor nagyon játékosak voltak, máskor meg haraptak vagy a farkukkal csapkodtak. Mintha egy lapáttal rám sóztak volna, olyan erejük volt. Sok brokkolit, sárgarépat, tököt, borsót adtam nekik, de még őszibarackot is, azért odavoltak. Imádták a rózsát és a hibiszkusz virágját is. Hihetetlen, hogy miket voltak képesek magukba tömni, és épp ezeket is ajánlották nekik. A szőlőt, az ananászt vagy a túrót és a kenyeret sem vetették meg.

Lassan-lassan hozzászórtam minden szeszélyükhöz, odajutottam, hogy már beszélgettem velük. A nagy golyvás volt Dante, a másik, a kicsit kisebb, Beatrice. Az elején nem is igen tudtam megkülönböztetni őket. Mint később kiderült, Elisabettának volt még egy háza Leccében, és inkább ott tartózkodott. Ide inkább csak be-benézett, időnként ott maradt éjszakára. Mit mondjak, az az iguának háza volt, én pedig a cselédjük. Igaz, jól fizetett cseléd. Elisabetta főleg azért jött, hogy ételt hozzon, mert az a két állat zabált, nem viccelek. Mivel valahol kint voltunk, a közelben nem volt semmilyen bolt. Ő hordta kocsival zsákszámba a sárgarépat, ládával a tököt, a brokkolit és egyebeket. Két-háromnaponta muszáj volt jönnie. Tele volt a csomagtartója az állatok eledelével, de rám soha nem gondolt. Egy joghurt, sütni való csirke, lekvár, semmi ilyesmi nem akadt a keze ügyébe. Úgyhogy én is iguána-diétát tartottam, viszont két hónap alatt irigylésre méltóan megkarcsúsodtam. Uramisten, mennyi répát elrágtam akkoriban! Mennyi brokkoli- és tökfőzeléket főztem! Csak rózsaszirmot és hibiszkuszvirágot nem ettem. A saját pénzemből vettem volna magamnak egy csirkét, de abban a pusztaságban nem volt hol.

Egyik délután kicsit tovább diskuráltunk Elisabettával... És akkor elmagyarázta nekem, hogy mennyire hajlamosak az iguának a betegségekre, hamar elkapják az embertől, és nagyon érzékenyek. Akkor értettem meg az orvosi vizsgálatok fontosságát... Megkért, hogy ne beszéljek durván velük, és Isten ments, hogy kiabáljak, mert vagy felidegesítem őket, vagy depresszióba esnek... És azt ajánlotta, hogy előttük ne beszéljek románul sem – például telefonon, egy barátnőmmel –, mert a szokatlan hangok kibillenthetik őket a lelki egyensúlyukból, stresszes állapotot idézhetnek elő. Olaszul, igen, olaszul szabad volt beszélnem velük... Kedves, kellemes hangon.

Ezektől a tanácsoktól elkeseredtem...

Elhatároztam, kitalálok valamit, hogy lelépjek onnan. Nem azonnal, de minél hamarabb. Nem, semmiképpen nem akartam többé Veronica asszonyhoz fordulni. De már nem is mertem, rettegtem, hogy mit találhatna még nekem, és egyáltalán nem ragaszkodtam ahhoz, hogy az összes különös ismerősével összehozzon.

Közben John Rómában kínlódott. Néhányszor találkoztunk, miután elszabadultam a bestiáktól, de minden olyan bonyolult volt. John ezer helyen lakott már, és utoljára egy autótetemőben, egy unokatestvérével. Egyik ismerőse adott ott nekik helyet, mert a vagonok a vakvágányokon zsúfolásig megteltek. Találtak ott egy behorpadt furgont, szivaccsal kibélelték, és ott aludtak. Isteni volt. De sajnos én nem tudtam hol felhívni Johnt. Néha felhívott ő kártyával, és olyankor sokat beszélünk. Úgy szerettem volna együtt lenni vele, egyre elviselhetetlenebb volt ez a vágy, pláne, hogy ott volt a közelemben. Összegyűlt valamennyi pénzem, ő talált magának kőművesmunkát, csak az alkalomra vártunk, hogy összeköltözzünk egy albérleti szobában. De egyelőre féltünk. Az én pénzem hamar elúszik,

ha mindketten munka nélkül maradunk... Úgyhogy külön éltünk és sóhajtoztunk. Végül a véletlen döntött. John mesélte, hogy egy éjjel gyönyörű alkonyi fényre ébredt, olyan színű volt, mint a parázs. De nem a nap sütött, hanem a tűz már a szélvédőt nyaldosta. Lángolt a kocsi. Felébresztette az unokatestvérét, és mindent kidobáltak, amijük volt. Hajnali három órakor. A roncsok felől, ahol a szerbek húzták meg magukat, zene hallatszott, mulattak. Később mesélték nekik, hogy tényleg, a szerbek szoktak ilyen vicceket csinálni, főleg valamennyi sligovica után. Nem szerették az idegeneket maguk körül, ha összegyűltek vagy ha aludtak. Főleg a marokkóiakat és a cigányokat kergették el, de úgy látszik, a románokkal se tettek kivételt, hiába szomszédos az országuk. Félt ezután ott maradni az autótetemetőben. Jó, abban a pillanatban beláttam, itt az ideje, hogy lelépjek. Mire való ez a nyomorult pénz, ha a szerelmem elevenen bennég egy kocsiban, miközben én iguánáknak cselédeskedem? Inkább albérletre költöttem.

Elisabetta bevallotta, sajnálja, hogy elmegyek. Meghiszem azt, amíg ott voltam, a bestiáknak egyszer sem volt hasmenése. Látod, mit jelent, hogy az olasz és a román rokon nyelvek? Amikor Johnnak telefonáltam, mégsem hallattam olyan idegen hangokat, amelyek kibillentették volna az érzékeny bestiák lelki egyensúlyát... Ilyen előnyre sohasem gondoltam volna.

Úgyhogy megvettem a vonatjegyemet.

És tudd meg, azok a bestiák, amikor eljöttem, olyan rikácsolást rendeztek, hogy a szívem megszakadt. Tudd meg, a pikkelyükkel, a tüskéjükkel, a lógó golyvájukkal együtt végül valahogy mégiscsak megbarátkoztam velük. Mikor látod, milyen rondák, mégis hogy kedveskednek és hízelegnek, képtelen vagy nekik ellenállni...

Elisabetta nem hozott vissza kocsival. Egyedül jöttem, és jól tettem. Ideiglenesen kaptam szállást Monterondóban a barátainknál, és van ígéretem valami munkára. Hát ez van... Ugyanolyan helyzetben vagyok, mint két éve, mint három éve és mint hét éve...

Remélem, nem aludtál el, anyukám!

Miután jót szórakoztak Laurán és az iguánáin, lám csak, megérkeztek! Ki, a francba, az autóbusz-végállomáshoz, nem tudta, pontosan hol van, ami nem csoda, hiszen Róma külvárosairól nagyon hiányosak voltak az ismeretei. Mindenesetre más, mint amilyennek elképzelte, amikor a barátnője bemutatta neki Anagninát, a románok találkozási helyét. Azt hitte, egy kis park, vagy nagyobb, de csalódott. Inkább szórakoztató központnak lehetne nevezni, amelyet drótkerítés vesz körül, a belépés bérlettel vagy jeggyel egy nagy és masszív vaskapun, ahol testes, jovialis, de azért mégiscsak szutykos ór vigyáz szigorúan és gyanakvóan. Elég forgalmas hely, annak ellenére, hogy alig múlt dél. Míg a parkban inkább a gondozónők találkoznak a negyedből, addig Anagninában egyaránt nyüzsögnek nők és férfiak, ide jönnek inni, enni, diskurálni, táncolni, vagyis szórakozni. Egész biztosan egész Rómából itt gyűlnek össze, a külvárosokból is, de talán a félsziget más városáiból is, ha éppen a fővárosban vannak és találkozni akarnak a régi ismerősökkel, akiket nem tudják, hol keressenek.

Ezen a helyen minden adott ahhoz, hogy az emberek elengedjék magukat. Azt a helyet juttatja eszébe, ahol évekkal azelőtt a május elsejét töltötték. Az

egyik végében van egy fából ácsolt színpad, és a mellette álló pannó megtépett plakátjai tanúskodnak arról, hogy az utóbbi időben sok rendezvény volt itt. Rengeteg népi és lakodalmos zenével. A fák árnyékában deszkatető alatt sör, mics és kolbász roston. Átható illatuk az otthoni piacokat juttatja eszébe, a majálisokat és a választási gyűléseket. Nem hiányzik a mustár sem. Román mustár, természetesen. Mindenütt asztalok és székek, akárhová át lehet helyezni őket. Állandóan kisebb-nagyobb csoportok alakulnak ki és oszlanak fel, mint a laterna magica rajzai. A színpad jobb és bal oldalán álló fákra szerelt hangfalakból ömlik a zene az egész tömegre, a mindent elborító hangzuhatagból senki sem szabadulhat. Zenés üzeneteket is lehet küldeni, pénzért, a bejárat melletti ablaknál. Az üres színpad előtt, a letaposott földön néhány táncoló pár felveri a port a fákra akasztott hangfalakból áradó zene ritmusára. Vidám, izzadt arcukra tapad a por, nedves papír zsebkendővel letörlik.

Mindenki nevetgél és jó a hangulat, de Letiția csodálkozik, hogy itt már koradélután ilyen jókedvű mindenki. Az időponttól függetlenül bárhol a világon néhez volna ennyi vidám embert összeterelni... Nem, nem az alkohol teszi. Vagy még nem. Tulajdonképpen nagyon is érti, mi történik, hiszen ő is közéjük tartozik. Csütörtök és vasárnap délután már-már kötelező a jókedv. Ő, milyen ritkák az ilyen pillanatok, nem engedheted meg magadnak azt a luxust, hogy elszalaszd! Mind azért jöttek ide, hogy mindenáron szórakozzanak, egyetlen másodpercet sem akarnak kihagyni. A morcosokat azonnal kiközösítik a játékból, a hullámok partra vetik őket, mint a szemetet. Senkinek sincs joga tönkretenni a szabadnapok jó hangulatát. Íratlan szabály, és aki nem tartja be, megfizet. Még egy sör, még egy mics. Még egy hátbá veregetés. Kiválóan érezzük magunkat! A vályogházás, léckerítéses falvak zenéjére a legények sarkában beindulnak a kismotorok, de nem csak az övékében. Vastagon száll a por, jobban, mint őszi szántáskor. A por-templomocska, miközben a hívek, a nőket is beleértve, kurjongatva ropják a táncot, Anagnina fölé emelkedik. A mics mustár nélkül nem ér semmit, ezt még a gyerekek is tudják. A szomorúságot törvényen kívül kell helyezni, az biztos. Különösen a menekültek esetében. Az öngyilkosság ártalmas az egészségre, és a közlekedés vidékre eszméletlenül drága. Vidámság lebeg Anagnina fölött, mint pára a mocsár fölött, a fuldoklók bűzét rituálisan elfojtja a tömjénfüst és a roston sült mics illata. Ő, micsoda nagyszerű nap, nem is tudom, mikor szórakoztam ilyen jól! Szotyolát vegyenek!, kiabál egy cigányasszony, ölében a tele zsákkal, és csábosan a levegőbe lendíti mérőpoharát. A kerítés mellett kiabál a cigányasszony, nincs pénze belépőre. De létrejönnek a kisebb-nagyobb üzletek, akár a dróthálón keresztül is. Sört árulnak a kerítésen át, mert így olcsóbb. Nem hideg, nem román, de olcsó, és minden fitying számít. A román feltalálja magát, haver! Az is, aki bent van, és az is, aki kint! A tulaj elkergeti és kövel dobálja a zugárusokat, kegyetlenül káromkodik. A kuncsaftok sem bánnak velük kesztyűs kézzel, elzavarják őket a picsába. A gyerekek is kövel dobálják a kerítésen kívül állókat, és jól szórakoznak ezen. A szülők tessék-lássék rájuk szólnak, ne mondassák, hogy a gyerekek azt csinálnak, amit akarnak, de inkább arra ügyelnek, hogy ne ömöljön ki a sörük. Nehogy valamilyen balhé közben kiömöljön, jobb is, ha gyorsan felhajtják, biztos, ami biztos. Ez a jó befektetés. Anagninára üveghangort borít a jókedv. Kellemes meleg van alatta, a melegben megszomjaznak.

Még egy sör, még egy mics. Még egy vállveregetés. Remekül érezzük magunkat! A holnap a kapun kívül, rongyos gatyában. A sör után jön a flört és a szemezés, mert enélkül az egész annyit ér, mint falábnak a borogatás. Kis szerencsével csak kerül egy ágy is valamelyik zugban ezen a széles világon, a neonfény alatt, bár legjobb volna Rómában. A por és a verejték vékony rétegben ráakad a táncosokra, de nem zavarja őket. Jó talaj ez a virágnak, vagy a bűzavetéshez. A sarokban álló, sörtől roskadozó asztaltól a másik végéig szivárvány ível át Anagnina fölött. Sötét, fekete szivárvány, és csak úgy dagad. Alatta mind kisebbek az emberek, hangjuk megannyi apró elektromos szikra a telefonvonalak alagútjaiban. Kedvesek a maguk módján... vagy inkább viccesek... A szájukra tapadó sörösüvegekkel olyanok, mint valami új szúnyogfajta...

– Bocsi, anyukám, de veszekednem kellett egy hülye csajjal. De látom, hozzá sem nyúltál a sörödhöz... vigyázz, ne hozz rám szégyent! – mondja Laura, és rákacsint.

Fogják a sörösüveget és elindulnak ismét a sokaságban. A kapun özönlenek be az emberek, akik szórakozni akarnak. Laura köszönget jobbra-balra, hihetetlen, mennyi ismerőse van. Megkérdezi tőle, honnan ismer annyi embert, mire azt feleli, némelyiket csak látásból ismeri, van, akit egyszer látott életében, de nem volna szép, ha nem fogadná a köszönésüket. Egyszer csak úgy tűnt neki, mintha Loredanát látná, de nem égett a vágytól, hogy beszéljen vele. Valóban, Anagnina a legjobb hely az intézkedéshez és helyezkedéshez, úgyhogy itt Loredana otthon érezheti magát. A központi részhez ragasztott, kisebb kerthelyiségből, ahová újabb kapun lehet belépni, többen is kiabálnak Laurának. Visszaint nekik, és jelzi, hogy ketten jönnek. Röviden elmagyarázza, hogy ott mindig valamilyen privát ünneplést vagy születésnapot tartanak, a helyiségeket ki lehet bérelni erre a célra, van vagy három, mert nagy igény van rá, csak időben le kell foglalni. Időnként keresztelőköt is tartanak ott, pappal, terítéssel.

Andrei születésnapja van. Isten éltesen, Andra! Csakhogy nem hoztak semmi ajándékot, az a helyzet! Majd legközelebb! Jövőre ugyanitt. Helyet szorítanak nekik a hosszú, már eléggé zsúfolt asztalnál. Megismerkedik egy csomó emberrel, de rögtön elfelejti a nevüket. Senkit sem ismer. Olyan, mint egy vadember. Mindenki csodálkozik, hogy már három éve Rómában van, és még sohasem járt Anagninában. Az emberek barátságosak, és látszik, hogy nem csak a sörtől. A mellettük lévő kerthelyiségben egy másik privát rendezvény folyik, idősebbekkel. Mivel a helyiségeket csak drótkerítés választja el egymástól, minden esemény félig-meddig nyilvános. Itt ilyen zene hallatszik, odaát másmilyen, és a központi területen megint más. Akármelyik tetszik, úgysem lehet hallani. Nem akar szégyent hozni Laurára, megissza a sört az üvegből, mégis próbál elegáns maradni. De lehet, hogy inkább nevetséges, hisz senki sem figyel rá. Végre, valaki ismerősnek tűnik. Egy kicsit idősebb nő a mellettük lévő társaságban. Nagyon hasonlít Aspazia néniére, Miron bácsi feleségére, a romániai szomszédasszonyra. Térdig érő hasítottbőr csizma van rajta, és úgy látszik, nagyon büszke rá. Hangosan kacag, magabiztosan, sokat cigarettázik. Laura a harmadik sörét issza, rákacsint. Ne felejtsd el, hogy haza kell vinned kocsival, figyelmezteti aggódva Letitia. Hagyjál, majd hazavisz Andra, feleli Laura, és megint rákacsint. Megfordul a fejében, hogy a barátnőjének újabban tikkje van. Andra az asztal másik végéből integet nekik.

Sűrű fekete haja van, szép a szeme. Aspazia néni egyedül táncol, hogy megmutassa mindenkinek, milyen életrevaló. A társaság lelke, úgy látszik. Csakhogy a többiek esznek és egymással beszélgetnek. Egy kicsit megsajnálja. Pedig ő, úgy látszik, mégsem adja fel, táncolva köröz az ujjával. Vagyis nonkonformista. Jobban állna neki, ha pulóvert kötne, gondolja Letiția. Andra az asztal fölött habos sörrel kínálja, de ő int, hogy nem kér. Aspazia néni végül leül. De nem a székre, hanem egy bajszos, sovány öreg ölébe, aki fiatalabbnak akar látszani a koránál. Biztosan festi a haját. Az öreg olaszul beszél, és gyöngéden letörli a homlokát. Aspazia néni megpusztilja az orrát, aztán letörli róla a rúzszt. A férfi büszkén mosolyog, jobbra-balra sandít. De mindenki mással van elfoglalva. Mind rágnak és nyelnek, nyelnek és rágnak. Talán mégsem Aspazia néni. Szeretné kiverni ezt a fejéből. Talán óvatosabb is lehetne, ha hasonlítgat. Nem megjárta ő is Rădițával? Már évek teltek el, mióta nem találkozott Miron úr feleségével, és lehet, hogy téved. Persze, hogy téved. Lehet, hogy Miron úr felesége már visszament Romániába, és főzőcskézik az új konyhájában, a *cucinában*. Mindenki táncol, a söre megmelegedett, unatkozik, haza szeretne menni. Mind fárasztóbb ez a nagy vigadalom. Nonára gondol. Valaki kézen fogja. Nem Laura. Andra kéri fel táncolni. Úgyszinc mit csinálnia. Elengedi magát a zene ritmusára, a gimnáziumra emlékezik. Azóta nem nagyon volt alkalma táncolni. Egyszer csak érzi, hogy Andra túl szorosan öleli, és ő finoman próbál távolságot tartani. A férfi elérte a mozdulatát, de újabb fortélyokat vet be. Jó illata van, és érzi az erős karját. Kicsit hadakoznak, támadás és visszavonulás, a többiek szeme elől rejtett, apró gesztusokkal. Természetesen faképnél hagyhatná, de olyan jó érzésének látszik; ezt mégsem érdemelné. Tiszteletben tartja a játékszabályokat. Egy forgásnál az ágyékával a combjához tapad, ettől meglepődik. Be kell látnia, hogy felkavarja. Egy kis robbanás a fejében kibillenti egyensúlyából. Ki kell bontakoznia az öleléséből. Szerencsére vége a zenének. A férfi megköszöni a táncot, de nem engedi el a kezét. Kétségbeesetten keresi Laurát, hogy húzza ki megint a csávából. Már három éve nem szeretkezett, és a teste már ijeszten vibrál. Laura kiszalad a kerthelyiségből, elvegyül a középső zóna tömegében. A kerítéshez megy, követi őt a szemével. Andra is jön mögötte, még mindig fogja a kezét, ő úgy tesz, mintha észre sem venné. Laura mintha keresne valakit, határozott, felszegett fejjel. Andra hátára teszi a tenyerét, majd a ruha fölött milliméterenként csúsztatja lefelé. Sejtésként átforrósodik a teste. Mégis arra gondol, hogy a kezét határozottan megállítja a csípőjén, és a játék itt véget ér, *kaputt*. Még soha nem látta ilyennek Laura arcát, ahogy határozottan megy, a könyökével utat tör magának. Úgy látszik, megtalálta, akit keresett. Andra gyöngéden átöleli a derekát, mintha a víz partján a tájban gyönyörködnének. Laura egy középkorú, dundi nővel beszélget, vörös hajú és iszonyúan ki van sminkelve. Gesztikulálva mutogat önmagára és a nőre. Füléhez teszi a kezét, mintha telefonálna. A másik int, hogy megállítsa, mert ő is akar mondani valamit, de Laura mintha nem értené, folytatja. Nem látszik dühösnek, csak nagyon izgatottnak. A vörös nőhöz odamegy két karcsú lány, érdeklő őket a beszélgetés; egyikük szotyolázik. A vörös nő Laura vállára teszi a kezét, és ő nem ellenkezik. Talán meg akarja nyugtatni, hogy ő is szóhoz jusson. Izgalmas, de nem ellenséges találkozás. Teljesen lehetetlen ilyen messziről kitalálni, hogy miről beszélnek. Andra széttárja ujjait a jobb csípőjén, és kicsit odanyom-

ja a tenyerét. Eltűnt a természetessége, feszültnek tűnik. Ettől rokonszenves. A combja, ahol hozzáért, forró és lüktet, mint egy szív, és meleget pumpál az egész testébe. Úgy érzi, figyelik a szomszéd helyiségből, diszkrétan odafordul. Megfeledkezett Aspazia néniről, vagy ki a csuda lehet! Megesküdne, hogy az a nő nézi őt fürkészve. Már csak ez hiányzik, hogy otthon még halljanak valamit róla! Hirtelen mozdulattal eltávolodik a kerítéstől és Andra kezétől, anélkül hogy a megszólalásával mérsékelné a sokkot. Visszaül az asztalhoz, kétszer belekortyol a meleg sörébe. Tényleg rémes. Andra melléje akar ülni, de figyelmezteti, hogy az Laura helye, és bármelyik pillanatban visszajöhet. Andra csodálkozva néz rá, nem érti, hol rontotta el. Szegény! Laura visszatér, mintha mi sem történt volna, csak hallgatagabb, mint máskor. Nem faggatja, csak feltűnően az órájára mutat, amikor nyúlna az újabb üveg sörért. Hagyd, majd hazavisz Andra, mondja Laura, de ő inti, hogy nem: te hoztál, te is viszel vissza. Elviszlek én, mondja Andra, de ő szomorú mosollyal elhárítja. Talán majd máskor, mondja a férfi.

Isten éltesen, Andra! Puszik! Nincs ajándékunk, ez van, kivéve a mi örök szerelmünket. Majd máskor! Jövőre, veled, ugyanitt. *Ci vediamo.*

Csendesen halad a kocsi, Laura hallgatag. Egyszer csak nagyot sóhajt és így szól:

– Kész, megfejtettem a rejtélyt! Évek óta reméltem, hogy összefutok Ludmilával, és ez ma megtörtént. Tudtam én, hogy végül Anagninán egymásba botlunk... Egész egyszerűen, amikor hazament, a lakás tele volt carabinieriivel, valaki a nyakukra vitte őket... Négyen laktak a lakásban, a világ legrégebbi mesterségét űzték... Semmit se tudott visszaszerezni onnan, még egy harisnyakötőt sem... Mindent előlről kellett kezdenie... Ezért nem vette fel a telefont!

Újra sóhajt. Hallgatnak.

No lám, megérkeztek. Melegen összeölelkeznek és megígérik egymásnak, hogy hetente beszélnek telefonon.

Besurran a szobájába, nincs kedve beszélgetni senkivel, még Nonával se. Nem akar olvasni, sem tévézni. Nem éhes. Végül lefekszik, gondolja, korábban elalszik, hiszen másnap folytatódik a heti robot. Csakhogy az izzó vas a combján nem hagyja aludni. Odatéved a keze, gyöngéden simogatja. Majd az ujjai, eltompult bűntudattal, még forróbb helyekre tévednek.

KOSZTA GABRIELLA fordítása